

Frontstrijders van Jezus Christus

G. Zomer, 't Harde

Weerloosheid

Er valt heel wat te vechten voor ons. Dat zal duidelijk zijn na de voorgaande verhalen. Satan is sterk en vindingrijk. Weet u wat een groot probleem is? Dat wij zo slap zijn. Frontstrijders van Jezus Christus zijn geen flinke jongens met stoere taal en gebalde vuisten, maar zwakke, hulpbehoevende mensjes.

Maar weet u wat volgens mij een nog groter probleem is? Dat wij zo vaak die slapheid van ons niet inzien. Wij denken vaak veel te groot van onszelf. We vergelijken met anderen en dan springen wij er positief uit, vinden we. We zijn meelevend, doen goed mee op vereniging en in de kerk, bezoeken trouw de bondsdagen, enz. Goede strijders, waar de Here wat aan heeft. We hebben in onze strijd voor de kerk van Jezus Christus heel veel bereikt. Veel mensen buiten onze kerken zijn jaloers op wat wij hebben.

Toch denk ik dat we pas goed weerbaar zijn tegen de boze, als we onze *weerloosheid* beseffen, als we inzien dat we een stelletje slappelingen zijn en niets in huis hebben om de oorlog te winnen. Het gevolg is dan namelijk dat we alles aan de Here overlaten. Hij wint de strijd, en niet wij. Het enige dat van ons verwacht mag worden, is zijn overwinnende werk in ons leven toelaten. Laten we even denken aan de invloeden van de wereld, zoals ds. Wisselink die geschetst heeft. De laatste jaren is er onder ons een grotere openheid gekomen naar de wereld toe, zegt men. Onze ogen gaan steeds meer open voor alles wat daar leeft en gebeurt. En dat is in veel opzichten goed. Een christen mag zich niet terugtrekken uit de wereld, omdat hij genoeg denkt te hebben aan zichzelf en aan zijn eigen kerkelijk leven. Hij heeft veel te betekenen voor de wereld.

Maar, open ogen voor de wereld gaan bij ons gepaard met een open hart voor de wereld. En dat is ons probleem. Wij gaan zomaar voor de bijl. Want wij zijn van onszelf zo zwak dat we geen ogenblik kunnen standhouden tegen onze drie doodsvijanden: de duivel, de wereld en ons eigen vlees (Heid. Cat., zondag 52).

Ons hart zal dus open moeten staan voor Christus. En dat geeft strijd. Daarvoor moet er in ons hart heel wat overwonnen worden. Want ons hart staat niet vanzelf open voor Christus.

Lekke emmers

Voor die strijd wordt van ons training gevraagd. Oefening in geestelijk leven. Ik denk aan wat Paulus zegt in Efeze 5: 'Wordt vervuld van de Heilige Geest'. Dat is een opdracht. Daar kan iemand zich bij afvragen: als we geloven, hebben we de Heilige Geest toch? Ja, en toch vindt Paulus die opdracht nodig voor gelovige mensen. Laat ik met een beeld duidelijk maken wat Paulus bedoelt: wij zijn allemaal lekke emmers, die wel vol water zitten, maar als je die emmer niet voortdurend onder de kraan zet, loopt die leeg. Zo moeten wij voortdurend onder de kraan van de Heilige Geest gaan staan om vol te blijven. Want we zijn van onszelf zo lek als een vergiet. We hebben geen volkomen geloof. We dienen God niet met zoveel ijver als we wel verplicht zijn. U kent die woorden wel uit het avondmaalsformulier.

Kort samengevat: weerbaarheid begint met het besef van weerloosheid.

Training

Daarna komt dus de *training*. Als we namelijk inzien hoe slap we zijn, zijn we meteen innerlijk gemotiveerd om te gaan trainen. Een sporter die voelt dat hij uit vorm is, zal er een schepje bovenop doen in zijn conditietraining.

Wij krijgen diverse trainingsmiddelen aangereikt. Ik heb in mijn voorbereidend stukje in WEGWIJS verwezen naar Dordtse Leerregels, hoofdstuk V. Dat is een belangrijk hoofdstuk uit onze belijdenis voor ons onderwerp. Hoe kun je als gelovig kind van de Here de strijd volhouden? Keer op keer blijkt dan dat de Here bewaart. Hij doet het. Hij brengt de strijd voor zijn kinderen tot een goed einde. Maar Hij doet dat door ons trainingsmiddelen te geven. DL V, 14: 'Nu heeft het God behaagd zijn genadewerk in ons te beginnen door de prediking van het evangelie. Evenzo wil hij het in stand houden, voortzetten en voltooiën door het laten horen, lezen en overdenken van het evangelie, door aansporingen, dreigementen, beloften en ook door het gebruik van de sacramenten.'

God is hier het onderwerp van de zin. Hij begint zijn genadewerk, houdt het in stand, zet het voort en voltooit het.

Maar daarbij zet Hij ons aan het werk. Hij laat ons het evangelie horen, lezen en overdenken. Dat is trainingsmiddel numero 1:

Bezig zijn met het evangelie

Ik formuleer dat expres zo: 'bezig zijn met'. Hoe vaak kun je niet horen over een zondagse preek: 'de dominee heeft ons weer genoeg meegegeven voor de hele week.' Dat is natuurlijk als compliment voor die dominee bedoeld. Maar het is een

gevaarlijke zin. Want het zou niet best zijn als u de hele week teert op die ene preek. De DL zeggen: dat is nog maar het begin (V, 14). Na die zondag wil God verder gaan, wil God dat wij verder gaan: wij moeten elke dag horen, lezen en overdenken. Mediteren, nadenken over, vragen stellen aan het gelezen bijbelgedeelte, daarvoor moet tijd gemaakt worden. We moeten niet blijven steken in de verzuchting dat we het zo druk hebben en dat het niet meer zo kan als vroeger. Wie onder de kraan van de Heilige Geest staat, krijgt creativiteit om iets van het bezig-zijn met het evangelie te maken, door de week.

De sacramenten

Een volgend trainingsmiddel zijn *de sacramenten*. Die moeten we gebruiken, staat er. Dat is in de eerste plaats bewust vieren. Onszelf dwingen boven het probleem uit te komen, dat het doop- en avondmaalsformulier zo bekend is en geen verrassingen meer kent. 'Gebruiken' is ook er naderhand mee bezig zijn. Weer: mediteren over de betekenis van doop en avondmaal voor ons dagelijkse leven.

De gemeenschap der heiligen

Het derde trainingsmiddel. Ik denk dat dit in verband met onze strijd tegen de boze niet genoeg benadrukt kan worden: niemand strijdt zijn strijd in zijn eentje. Belangrijk is het woordje 'elkaar' in Hebr. 10:24, 25: 'En laten wij op elkander acht geven om elkaar aan te vuren tot liefde en goede werken. Wij moeten onze eigen bijeenkomsten niet verzuimen, zoals sommigen dat gewoon zijn, maar elkander aansporen, en dat des te meer, naarmate gij de dag ziet naderen.'

Op elkaar acht geven, elkaar aanvuren, elkaar aansporen, dat klinkt een beetje als: elkaar opjutten, elkaar in een keurslijf persen. Maar zo is het niet bedoeld! 'Aansporen', dat is in het grieks een woord met veel betekenissen: vermanen, waarschuwen, vertroosten, bemoedigen. Letterlijk: erbij roepen, en dan in de betekenis van: tot Christus roepen, naar zijn liefde toeduwen. Dat moeten we met en voor elkaar doen. In de liefde van Christus elkaar zoeken, elkaar naar zijn liefde toeduwen.

Laten we dat even toespitsen op die zwakheid waar ik mijn verhaal mee begon. Als je jezelf als een zwakkeling in de dienst van Christus ziet, kijk je er ook niet vreemd van op als je broeder of zuster een zwakkeling blijkt te zijn. Dan komt er openheid voor elkaars zwakheid. Dan schrik je niet van zonden of twijfels, die in de kerk toch eigenlijk niet mogen voorkomen. Ze komen voor! Wij zijn immers zwak.

Dat betekent niet dat je allerlei zonden en tekortkomingen maar moet accepteren. Maar het betekent wel dat je elkáár accepteert en van daaruit verder helpt. Denk aan het optreden van de Here Jezus tegenover de overspelige vrouw in Joh 8. Mensen van de harde lijn willen haar het liefst meteen stenigen. Maar Jezus laat haar gaan, na die hard-liners geconfronteerd te hebben met hun eigen zwakheid: 'Ik veroordeel u niet. Ga heen, zondig van nu af niet meer.'

Wat zouden we al veel gewonnen hebben in de strijd tegen de boze, als we in de gemeenschap der heiligen zo kunnen omgaan met onze eigen en elkaars zwakheden en gebreken. Dan zijn we elkaar tot steun in die strijd. Dan kunnen we ook met elkaar in gesprek komen over wat een christelijke levensstijl is, zonder direct te veroordelen, maar open voor elkaars inbreng.

Als je samen beseft zwak te zijn, sta je samen sterk.

Het gebed

Tenslotte: omdat wij zwak zijn, is het gebed ons belangrijkste trainingsmiddel. 'Vader, verlos ons van de boze. Want wij zijn van onszelf zo zwak.'

Wie bidt, zegt: "Geef, Vader, want ik heb het niet, ik houd het niet meer. Vader, U moet het doen!" Denkt u maar weer aan DL V, 14: God begint het genadewerk in ons. Hij gaat ermee door en maakt het af.

En daarom hoort bij de oefening van de godsvrucht vooral ook de oefening van het gebed. Bidden, dat gaat niet vanzelf. Dat moet getraind worden. Daar moeten we werk van maken. Want we zijn van onszelf weerloos en daardoor kan het gebedsleven zomaar verslappen. Maar wie een levende en vertrouwelijke omgang kent met de Here, hoeft niet bang te zijn voor de boze.

Als je de voorgaande twee verhalen hoort over de geweldige macht van de satan en zijn boze geesten, zou je er bang van kunnen worden.

Maar dat hoeft niet. Want: 'als ik zwak ben, dan vlucht ik naar de Here toe, en dan ben ik machtig.'

Overgebleven vragen

Zoals verwacht, konden in het vragenkwartiertje niet alle vragen beantwoord worden. Graag maak ik gebruik van de

aangeboden ruimte om alsnog enkele vragen van commentaar te voorzien.

1. Kun je je als slappe christen niet verschansen achter je slapheid en daardoor geen licht in de wereld zijn?

Er kunnen mensen zijn die zich beroepen op hun zondig-zijn om hun zonden enigszins te rechtvaardigen. Maar u zult hopelijk van mij begrijpen dat ik zo'n houding niet wil stimuleren. Slappe christenen hebben hun opdracht om er met het evangelie op uit te trekken. Denk maar aan het zendingsbevel in Matt. 28:19, dat gegeven wordt aan mannen van wie in vers 17 nog gezegd was dat 'sommigen twijfelden'. De opdracht blijft! Ik heb willen benadrukken dat wij die opdracht nooit in eigen kracht kunnen uitvoeren. Wat we ook aanpakken in onze dagelijkse geloofsstrijd om de satan van het lijf te houden, we zullen altijd moeten beginnen met een intens gebed om kracht van Boven. En het militante sfeertje van 'wij zullen de wereld veroveren' en 'wij zullen wel even zeggen hoe het moet', moeten we kwijt. Want wij zullen helemaal niks, zonder God.

2. Ook als je zwak bent, moet je toch wel strijden tegen bepaalde besluiten binnen een kerkgemeenschap, omdat jij vindt vanuit je geloof dat je je moet laten horen?

Strijd tegen onrecht in de kerk is een gebod van de Here. Maar strijd voor het recht in de kerk mag niet ontaarden in strijd voor eigen gelijk. Als de kerkelijke weg in alle eerlijkheid en zuiverheid bewandeld is, komt er een moment, dat ik me moet neerleggen bij bepaalde besluiten, die me niet in strijd brengen met Gods Woord.

3. Training is nodig. Maar dat is in een gezin met opgroeiende kinderen moeilijk, ook al doe je er als ouders nog zo best je voor. Vaak willen ze best meedoen met verenigingswerk enz. Maar toch is het alsof het hun niet eigen is. Wat te doen? Brengt meer bidden dichterbij de Here?

Bidden is ons voornaamste instrument in de strijd. Maar het zit 'em niet in de hoeveelheid. Zo van: hoe meer ik bid, hoe sterker of hoe beter het bij de Here overkomt.

Wel is heel belangrijk dat we bewuster, intenser en alledaagser bidden dan wij vaak doen. Op dat laatste (allegaagser) wijst de vragensteller zelf ook. Wij mogen de heel gewone dingen, die ons en de kinderen (daar gaat het hier over!) bezighouden, aan de Here voorleggen: de zere knie van Jan, de mooie tekening van Els, het zwemmen in het zwembad. Zelf denk ik dat we ook nog veel bewuster en intenser kunnen bidden in het bijzijn van de kinderen. Maar dat moet dan wel voorbereid worden. Even van te voren onderwerpen vragen voor het gebed. Even stilstaan bij het gelezen bijbelgedeelte en vragen wat je daaruit kunt halen voor je gebed.

Wat geldt voor het gebed, geldt voor heel het leven. Mij trof de opmerking: 'ze willen wel, maar het is hun niet eigen.' Ik denk dat velen dat gevoel kennen. Wat er in de kerk gebeurt, de zondagse preek, de belijdenis, de catechisatie, de bijbelstudie, staat voor velen haaks op of naast het gewone leven.

Ik denk dat daar een belangrijke opgave voor ons allemaal ligt, dat we leer en leven meer integreren, inpassen. Geloven doe je elk moment van elke dag. Het geloof dat wij delen, mag bij ons veel meer voorop de tong liggen. Vanwaar die schrikkerige reactie als iemand tegen een jarige, in plaats van het vaak oppervlakkige "Gefeliciteerd", zegt: "Ik hoop dat de Here je het komende jaar zegent?" Vanwaar dat onwennige gevoel als je na een gezellige avond voorstelt de Here te danken of samen wat te zingen? Als je als ouder(e) dat soort dingen vanzelfsprekend vindt, nemen kinderen dat haast vanzelf over.

4. U had het over de lekke emmer, maar als we als gelovigen blijven strijden, dan gaat dat toch wel dichterbij worden? Al zal er ook wel weer een opening in komen.

Lekke emmers kunnen inderdaad dichtslibben. Waar de Heilige Geest werkt, wordt een mens sterker; overwint een kind van God zonden. Als wij als pasgeboren, hulpbehoevende kinderen van God verlangen naar de onvervalste melk van Gods Woord, zullen wij opwassen tot zaligheid (1 Petr. 2:2). Maar wij zijn zulke zwakkelingen dat wij ons in dit leven steeds weer lek laten prikken. De groei van drie maanden geleden, toen ik me zo sterk voelde in m'n geloof, is vandaag weer helemaal weg. Ik kan weer van voren af aan beginnen. Onze drie doodsvijanden, - en daar hoort ook ons eigen vlees bij! - houden niet op ons aan te vechten. En wij zijn van onszelf zo zwak! Daarom: wij kunnen zelf het gat niet dichten, al strijden we nog zo hard. De Heilige Geest kan het!

5. Hoelang moeten we onze broeders en zusters blijven bezoeken en erbij betrekken, terwijl we maar weinig vruchten zien? Wanneer is het paarden voor de zwijnen werpen?

Deze vraag lijkt mij een beetje te veel op de vraag van Petrus in Matt. 18:21. 'Hoeveel maal zal mijn broeder tegen mij zondigen en moet ik hem vergeven? Tot zevenmaal toe?' Het antwoord van Jezus zegt genoeg: tot zeventig maal zevenmaal! Daar komt bij: weinig vrucht is altijd nog een beetje vrucht!

Trouwens, de uitdrukking die deze vragensteller gebruikt, komt uit Matt. 7, maar staat daar in het verband van 'Kijk-naar-jezelf!' en 'Leef-zelf-volgens-dat-evangelie' (zie commentaar van Van Bruggen). Misschien dat dat anderen ook aanzet tot grotere geloofsactiviteit.

6. We horen vandaag spreken over godsverduistering. Wat is dat precies? We lijken met deze omschrijving God de schuld te geven.

Prof. J.Kamphuis zegt hier mooie dingen over in zijn boekje '*Godsvrucht-een kracht*' op p. 10 ev. In onze geseclariseerde wereld zijn er wolken geschoven tussen God en de mens. De term godsverduistering suggereert dat God afwezig is én dat de mens daar zelf niets aan kan doen. Maar God is niet afwezig. Ook in onze samenleving waar het atheïsme groeit, is de God van de ganse aarde present, al was het alleen maar in de openbaring van zijn toorn. En wat betreft dat gevoel van veel mensen dat God er niet is, komt dat niet doordat zij eerst het contact met God van hun kant hebben opgezegd? Als je de Bijbel niet meer leest als het boek van God, als je het bidden erbij laat zitten, als je de kerkdiensten verzuimt, als je je gaven niet meer inzet voor de gemeenschap der heiligen, als je dat soort zaken als achterhaald ziet, is het toch geen wonder dat er een grote leegheid in je leven komt?

Wie niet traint, verliest z'n conditie en dat is slecht voor de gezondheid!